

számolókézsége minden tekintetben nagyobb, mint a fiúké, ami egyéb-ként, mint mondja, már más vizsgálataiból is kiderült. *Juvancz I.*

A logikus és a mechanikus emlékezet közötti különbség pszichológiai vizsgálatára ezideig aránylag kevés figyelmet fordítottak. A legfontosabb eredményeket különösen Binet és Henri kísérletei révén nyertük. A különbség meghatározása aként történik, hogy a kísérleti személyek hasonló értékű anyagot egyszer logikus, egyszer pedig mechanikus módon tanulnak meg. Erre vonatkozik *Balaban* kísérlete (*Zschr. für Psychologie*, 56. kötet). Dürr utasításai szerint kiválasztott 40 olyan kéttagú szót, amelyben a hangsúly az első tagra esik s ezeket úgy csoportosította, hogy a szavak se külső, se belső kapcsolatban ne álljanak egymással. Mindenik szó főnév s részint konkrét, részint absztrakt tárgyakat jelölnek meg. A szavakból azután sorokat alkotott s azokat úgy adta elő a kísérleti személyeknek, hogy a szavak 2 mp. időközben következtek. Kétféle kísérletet végeztek: egyet hallás és egyet látás útján. A sorok egy részét mechanikusan kellett emlékezetbe vésni, másik részét pedig az 1—2., 3—4., 5—6. stb. tag közötti tudatos kapcsolat létesítésével magukévé tenni. E kétféle elsajátítási mód adta a mechanikus és a logikus sort. A mechanikus eljáráskor meg volt tiltva a sorok egyenlőszámú tagjainak felfogása után ezek és az előző tagok ismétlése. Amikor a logikus és a mechanikus tanulási érték különbözőségét akarták megállapítani, a sorokat a kísérleti személyek egyszer mondták el s közvetlenül azután következett a vizsgálat a szópár-módszer (*Treffermethode*) szerint. Az eredmények %-ban kifejezve kevés értékűek, mert a kísérletet csak 5 személlyel végezték s így a megállapított eredmények nem nyújtanak biztos alapot tudományos következtetésre. Mégis megállapítható, hogy a logikus elsajátítási mód felette áll a mechanikusnak. Az akusztikus kísérletek eredményei pedig azt igazolják, hogy a logikus eljárás nemcsak gyorsabb tanulást, hanem biztosabb megtartást is eredményez. A logikusan tanult anyag felidézési ideje nagyobb, mint a mechanikusé; annál hosszabb ez az idő, minél több közbeeső fogalmon át történik a szavak logikus kapcsolása. Konkrét jelentőségű szavak nagyobb reprodukáló erővel hatnak, mint az absztrakt jelentőségűek. Maga a felújulás folyamata láncolatos és determinált. A logikus tanulásban eszerint a lényeg: a meglévő kapcsolatok és a determinált reprodukciók értékesítése. *Kiss Margit.*

Osztrák egyetemi tanárok a magyar nyelv tanulásáról. Nemzetközi szemléinkben időnként megemlékeztünk a magyar nyelv külföldi térhódításáról is, ami főleg a háború óta örvedetesen gyarapodott. Ezúttal két újabb érdemes nyilatkozatról számolhatunk be. *A. Höfler* bécsi egyet. tanár «Die deutsche höhere Schule nach dem Kriege. Und die österreichische?» c. cikkében (*Zschr. für österreichische Gymnasien* 1916: 712—740. l.) az osztrák tartományi nyelveket és a magyart mondja a középiskolai reform legégetőbb problémájának és ezzel kapcsolatban azt a nyílt kérdést intézi a magyar közokt. miniszterhez, «hogy a magyar irodalom esereértékben mit nyújthat a mi német irodalmunkért?» (l. O. K. T. K. 1916/7: 331. és 392. l.). Ennek a kérdésnek, illetőleg az adandó